33 552 Slachtofferbeleid

Nr. 159 Brief van de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 november 2026

Met deze brief informeer ik u over de uitspraak die de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) op 7 oktober jl.[1] heeft gedaan of een kind geboren uit incest als direct slachtoffer kan worden aangemerkt en op die grond een financiële tegemoetkoming kan krijgen van het Schadefonds Geweldsmisdrijven (hierna: het Schadefonds). Tevens zal ik ingaan op de motie van het lid Mutluer (PRO) waarin zij de regering heeft verzocht ervoor te zorgen dat kinderen geboren uit incest als slachtoffer worden erkend onder de wet Schadefonds Geweldsmisdrijven.

Voor ik in ga op de aanleiding en uitspraak, wil ik benadrukken dat ik me ervan bewust ben dat de gevolgen voor kinderen die geboren worden uit incest groot zijn. De behoefte aan erkenning van wat zij hebben meegemaakt, is dan ook begrijpelijk.

Aanleiding
Het slachtoffer had bij het Schadefonds verzocht om een tegemoetkoming en hieraan ten grondslag gelegd dat hij is geboren uit incestueus seksueel misbruik van zijn (destijds) minderjarige moeder door haar vader.

De commissie van het Schadefonds had de aanvraag van het slachtoffer afgewezen omdat het gepleegde misbruik van zijn moeder niet kon worden aangemerkt als een geweldsmisdrijf tegen hemzelf. Tegen deze beslissing heeft het slachtoffer bezwaar en uiteindelijk beroep ingesteld. De rechtbank oordeelde dat het geestelijk letsel van het slachtoffer een zodanig verband had met het misbruik van zijn moeder, dat ook hij als direct slachtoffer kon worden aangemerkt.

De commissie van het Schadefonds heeft hoger beroep ingesteld tegen deze uitspraak bij de Afdeling om juridische helderheid te krijgen over de reikwijdte van de wet Schadefonds Geweldsmisdrijven.

Oordeel Raad van State: rechtstreeks slachtoffer
De Afdeling oordeelt dat de aard van het gepleegde misdrijf zodanig is dat niet alleen de moeder maar ook het slachtoffer zelf rechtstreeks letsel ondervindt van het misdrijf: een kind geboren uit incest wordt door dit misdrijf direct aangetast in zijn recht op psychische integriteit en identiteitsontwikkeling, belangen die worden beschermd door artikel 8 van het Europese Verdrag voor de Rechten van Mens (hierna: EVRM). Zijn bestaan is niet slechts feitelijk, maar ook causaal onlosmakelijk verbonden met het misdrijf waarvan zijn moeder slachtoffer is geworden. Zonder dat misbruik zou hij, in zijn concrete persoon en identiteit, niet zijn ontstaan. Dat het hieruit voortvloeiende geestelijke letsel zich pas kan voordoen na de geboorte van het kind, maakt niet dat er geen voldoende verband bestaat tussen het misdrijf en het letsel om te kunnen aannemen dat het kind door het misdrijf rechtstreeks letsel heeft opgelopen. De Afdeling komt tot de conclusie dat het slachtoffer door het seksueel misbruik van zijn moeder,

[1] ECLI:NL:RVS:2026:5919

ernstig geestelijk letsel heeft opgelopen en als direct slachtoffer aanspraak kan maken op een tegemoetkoming uit het Schadefonds. De Afdeling heeft het Schadefonds opgedragen binnen 12 weken na de uitspraak een nieuw besluit te nemen.

Vervolg
Met de uitspraak van de Afdeling is er nu juridische helderheid over de reikwijdte van de wet Schadefonds Geweldsmisdrijven waar het ziet op kinderen geboren uit incest. Het Schadefonds zal een nieuw besluit nemen in deze zaak.

Motie Mutluer
Het lid Mutluer (PRO) heeft tijdens het tweeminutendebat Slachtofferbeleid d.d. 4 september 2025 een motie[2] ingediend waarin zij de regering heeft verzocht ervoor te zorgen dat kinderen geboren uit incest als slachtoffer worden erkend onder de wet Schadefonds Geweldsmisdrijven. Met in achtneming van de uitspraak van de Afdeling constateer ik dat kinderen geboren uit incest onder de reikwijdte van de wet Schadefonds Geweldsmisdrijven kunnen vallen en aanspraak kunnen maken op een tegemoetkoming als zij kunnen aantonen dat er sprake is van ernstig psychisch letsel. Ik beschouw deze motie dan ook als afgedaan.

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
K.T. van Bruggen

[2] Kamerstukken II 2024-2025, 33 552, nr. 140.